

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundum Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

2. Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet Pater meus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

Spiritui
sancto Cal-
uini com-
pedes inji-
cit.

docet omnem veritatem, adeoque ea quæ Christus non docuit, multò latius eius officium patet quàm vt Euangelij doctrinam quasi subscriptor confirmet. Ausus fuit Caluinus ipsi Spiritui sancto compedes iniicere, eiusque officium ac munus certis limitibus à se inuentis constringere. Quid nùc miramur si toti Ecclesiæ compedes iniiciat, eiusque doctrinam ad certos fines à se suisque adiuuentos cõstringit? Hæc huius impostoris venenata doctrina est, qua diuinæ Scripturæ fluentia purissima contaminauit.

IN IOANNIS CAP. XV.

2. *Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet Pater meus.*

Bonorum
operum ne-
cessitas ad
salutem.

L O e v s hic insignis ac perspicuus est pro bonorum operum necessitate in quolibet credente. Palmes in Christo, id est, Christo veræ vitæ inhærens non est, nisi qui iam per fidem Christo vnitus est. Incorporamur Christo per baptismum, qui est Sacramentum fidei. *Omnem palmitem in me*, ait Christus, id est, omnem hominem mihi iam per fidem nominis mei insitum & incorporatum. Rursum nisi iam per fidem insitus & vnitus Christo esset, de quo loquitur, dici non posset, *tollet eum*. Neque enim tollitur aut refecatur à vite vllus palmes, nisi qui iam prius in vite erat. Dicit autem Christus, omnem huiusmodi palmitem iam ipsi per fidem vnitum, insitum, & incorporatum, *non ferentem fructum*, iustitiæ videlicet ac sanctitatis, *tollet eum Pater meus*, id est, illum à meo corpore separabit, & ponet sortem eius cum impiis. Est igitur cuiuslibet in Christum credenti, vt in Christo maneat, fructus bonorum operum necessarius, nec absque illo fructu fides saluare potest. *Qui enim à Christo tollitur* (vt infra Christus dicit) *mittitur foras, arefcit, in ignem mittitur, & ardet*. Annotauit ex his verbis doctrinam hanc optimus huius Euangelij interpretes Cyrillus Alexandrinus. *Qui* (inquit) *per fidem Christo solummodo coniunguntur, sola illi confessione inherentes, nec charitatis vimne se colligantes, palmites quidem sunt, sed non fructuosi. Nam fides absque operibus mortua quadam res est.* Sic & hanc parabolam exposuit Basilus, elegantissimè docens quot modis humana anima quasi palmes in vite fructificare debeat.

Lib. 10. c.
14. in Ioã.

Homil. 5.
exameron.

Docet

Docet præterea hic locus fidem esse posse sine charitate, *Fides esse fructum differere Christum non potuisset. Quorsum enim de fructu differere Christum non potuisset. Quorsum enim de rollendo palmitate infrugifero comminatur Christus, si nullus palmis infrugiferus est? si nullus Christo per fidem adheret, qui fructum non faciat?* *Fides esse fructum differere Christum non potuisset. Quorsum enim de rollendo palmitate infrugifero comminatur Christus, si nullus palmis infrugiferus est? si nullus Christo per fidem adheret, qui fructum non faciat?*

Calvinus hoc istud ipsum aduertens, & paradoxum suum de fide semper fructuosa his verbis labefactari cernens, mouet ea de re quæstionem. *Sed quaritur (inquit) an fructu possit carere qui in Christo insitus est.* Audiamus nunc quid respondeat ut suum paradoxum tueatur. *Respondeo (inquit) multos in vite censei opinione hominum, qui reipsa radicem in vite non habent.* Aduerte, lector, quomodo Christi parabolam mendacij arguat, ut suo paradoxo succurrat. *Quum enim Christus dixerit, Omnem palmitem in me, id est, qui verè mihi ut viti vnitus & insitus est; contradicit Calvinus, & ait huiusmodi palmites non ferentes fructus, non esse in Christo reuera, nec radicem in Christo reipsa habere, sed tantum opinione hominum. Sic quod Christus dixit, tollet eum Pater meus, falsum esse, ait Calvinus. Non enim verè tollitur, sed opinione tantum hominum tolli videtur. Si enim reipsa radicem in vite nunquam habuit, ab ipsa vite reipsa tolli & rescari non potuit. Sic Calvinus, sic alij hæretici Scripturam reuerentur. Eam potius mendacem faciunt, quàm à suis nouis conceptis & portentosis dogmatibus vel larum vnguem recedant.*

Sed contradictionem & mendacium suum etiam ex Scripturis Calvinus probare vult. Non est dissimulandum quod adfert. *Ita (inquit) Dominus vineam suam nominat apud Prophetas Israel, qui externa professione nomen Ecclesie habent.* Atqui hæc probatio nulla est. Quæ enim hæc consequentia est? Vocantur aliquando vinea Domini qui externa professione nomen Synagogæ habebat: ergo hoc loco quum Christus palmites nominat in se manentes, & à se tollendos si fructum non faciunt, non alia ratione vocantur palmites quàm quia externa professione & hominum opinione tales sunt? Sanè huic similis consequentia est: Apostolus in illis verbis, *In magna domo non solum sunt vasa aurea & argentea, sed & lignea & fictilia, & quaedam quidem in honorem, quaedam in contumeliam, de quibusdam loquitur, qui externa tantum professione in Ecclesia sunt: ergo in aliis illis verbis, Domus Dei sumus nos, si fiduciam & gloriam spei usque* *2. Tim. 2.* *Heb. 3.*

ad finem firmam retineamus, loquitur similiter de illis tantum qui hominum opinione censeantur in Ecclesia. Nec enim Christus hoc loco loquitur de tota vinea, nec Paulus in verbis posterus citatis de tota magna domo Dei quasi de externa & generali professione vnius fidei & religionis; sed loquitur uterque de veris & viuis membris Christi: Paulus de domo quam Deus verè inhabitat, Christus de palmitate in vite. Palmes autem in vite esse non potest, nisi qui aliquando vixerit in vite. Neque enim palmes aut aliunde inferuntur, aut extra suum truncum est; sed ut palmes dicatur, nascitur ex vite, & quidem viuus nascitur, non mortuus; vide & postea Calvinus dicit, *tunc nos demum incipere palmites fieri, dum nos in Christum coaluimus*. Deinde etiam illa vinea domus Israel non externa tantum professione, sed & vera fide in vnum Deum & per fidem Deo coniuncta populus Dei erat; tamen non faceret vvas, sed labruscas: id est, multis se scelibus cõtaminaret, quae Prophetae in illis accerimè increpabant. Ex quibus omnibus conficitur, de eo hunc Christum loqui qui semel regeneratus Spiritu Dei verè vixit in Christo, & re ipsa radicem in vite habuit, quem etiam tollendum & ressecandam comminatur, nisi fructum ferat.

Non dicit Christus, Omnem futurum palmitem in me non ferentem fructum toller, sed *omnem palmitem in me*: id est, qui in me iam est. Non loquitur de eo qui opinione hominum censeatur in vite, ut ad vitem accedat, eique verè inferatur; sed loquitur de palmitate iam in vite, ut in vite maneat, ut non tollatur à vite: quod ex sequentibus Christi verbis magis adhuc lucebit. *Manete* (inquit) *in me, & ego in vobis*. Ad perseverantiam hortatur: & addit. *Sicut palmes non potest ferre fructum à seipso nisi manserit in vite, sic nec vos nisi in me manseritis*. De palmitate loquitur qui iam est in vite, ut maneat in illa. Si non nisi opinione hominum censebatur in vite, ergo aut Christus hortatur ut sola quoque opinione hominum semper censeatur, (manere quippe continuationem notat eius quod prius erat) aut nullo modo dicere debuit, *nisi manserit in vite*, sed, nisi viti inferatur, nisi radicem in vite habere incipiat. Nunc autem de palmitate loquitur mansuro in vite, & Apostolos admonet ut maneam in ipso, quia ille est vera vitis, à quo vitalem succum trahere, & per quem fructificare debeant. Manet ergo vnum, aliquos palmites radicem re ipsa in vite habere, quos fideles Christo re ipsa in vitam esse, qui tamen fructum

non ferant; quos propterea monet Christus ut fructum adferant, & ad bene fructificandum in ipso ut mancant, alioqui tollendos ac refecandos esse.

Ex qua etiam Christi doctrina, tertia quædam Caluini & aliorum hæresis refutatur, qua docent solos electos iustificari & inferi Christo, qui nunquam tollendi sunt, aut à vite refecandi, quia electi sunt. Quam insanam & penè propriam Caluino hæresim nec hoc loco tacere Caluinus voluit, quia eam hinc periclitari aduertit. *Vitis (inquit) naturam nemo sapit, donec in Christum fuerit iustus. Atqui hoc speciali gratia datur solis electis.* Hæc ille. Rursum postea ad illa verba, *Si quis in me non manserit, tolletur, &c.* ita scribit. *Non quod ex electis aliquem contingat unquam excitari, sed quia multi hypocrite in speciem ad tempus florent & videntur.* Sic nullos nisi hypocritas refecati, & qui electi sunt nunquam vel ad minimum tempus à Christo diuelli tradit. Sed Christi verba luce meridiana clarius contrarium docent. Ponunt enim *palmitem in Christo, qui tollendus est nisi fructum ferat.* Et Christus Iudam haud dubiè designabat, sicuti quum de manendo in vite hortatur, Apostolos præcipuè alloquitur, ne Iudæ exemplo à Christo recedant; tamen generalis sit quoque Christi doctrina, & ad omnes æquè perindeat. Deinde hæc insana & perpetua Caluini doctrina ex aliis Scripturis luculentissime euenit. *Cum auerterit se iustus à iustitia sua, & fecerit iniquitatem, morietur in illa.* Ecce habuit iustitiam, & iustus erat, qui eam deserere potuit, & in sua iniquitate mori, quod electis accidere non potest. Rursum. *Refrigescat charitas multorum.* Habuit igitur charitatem, quæ sine fide non habetur, fuitque Christo semel iustus, in quo charitas postea extinguitur, idque interdum finaliter. Nam idè adiecit Christus. *Qui autem perseverauerit usque in finem, hic saluus erit.* Habent igitur aliqui charitatem, qui non perseverauerunt usque in finem, id est, qui non sunt electi. Deinde an mentitus est Paulus, quum diceret quosdam circa fidem naufragasse, alios pecunias appetentes erravisse à fide? Deique in nouissimis diebus multos recessuros à fide? An patitur naufragium qui in navi nunquam erat? An errat à fide aut recedit à fide qui eam nunquam habuit? Tale est hoc Caluini portentosum dogma, quod hoc loco luculenter euersum, hoc tamen loco lectori suggerere non est veritus.

Vnica electorum fides refellitur.

Ezech. 18.

Matt. 24.

1. Tim. 1.